

Mijn Vismaat

Van waarneming tot wetenschap

Een belangrijke deel van de natuurwaarnemingen in ons land wordt uitgevoerd door vrijwilligers. Wat de visstand betreft zijn het de sportvissers die een schat aan informatie boven water kunnen krijgen. Een nieuwe app gaat daarbij helpen.

Tekst Remko Verspui en Pieter Beelen, Sportvisserij Nederland **Fotografie** Sportvisserij Nederland en Onno Terlouw

De door bijvoorbeeld vogelkijkers en wandelaars verzamelde data worden dankbaar gebruikt door wetenschappers en beleidsmakers. Deze samenwerking wordt ook wel Citizen Science of Crowdsourcing genoemd. De gegevens worden gebruikt voor verschillende doeleinden. Zo kunnen er onder andere soorten mee worden geïdentificeerd die in aantallen achteruit gaan of zelfs met uitsterven worden bedreigd. Verder kan ook de verspreiding van exoten in kaart worden gebracht.

Databank

Veel van de in Nederland verzamelde gegevens over soortverspreiding zijn afkomstig van vrijwilligers, die aangesloten zijn bij diverse Particulier Gegevensbeherende

Organisaties (PGO's) zoals het Ravon, Floron, Sovon, de Vlinderstichting en de Zoogdierstichting.

De PGO's leveren op hun beurt weer gegevens aan de Nederlandse Databank Flora en Fauna die hiermee de verspreiding van soorten nationaal in kaart brengt en trendanalyses doet over de ontwikkeling van flora en fauna in Nederland.

Belangrijke rol sportvissers

Wat betreft het verzamelen van verspreidingsgegevens is in het verleden al aangetoond dat ook sportvissers hierin een belangrijke rol kunnen spelen. Uit het rapport Publieke Participatie bij Vismonitoring (STOWA, 04, 2009) kwam naar voren dat hengelvangstregistratie prima geschikt is voor het verkrijgen van een kwantitatief inzicht in de visgemeenschap en een goede aanvulling kan zijn op de reguliere bemonsteringsmethoden voor KRW-doeleinden.

Doordat sportvissers frequent op vaste plaatsen vissen en de vangstinspanning kan worden geregistreerd, is het zelfs mogelijk trendanalyses uit te voeren. Bovendien kunnen deze waarnemingen een continue reeks van visstandgegevens opleveren, waardoor een beter beeld ontstaat van de ontwikkeling van de visstand dan door een eenmalig onderzoek.

Hengelvangstregistratie

Hengelvangstregistratie, het geregistreerd vastleggen van met de hengel gevangen vissen, heeft slechts een beperkt aantal gegevens nodig en is daardoor laagdrempelig. Denk bijvoorbeeld aan de gevangen soort, tijd, datum en locatie van de vangst. Zelfs het determineren van soorten is met de vissengidsen en tegenwoordig ook de gratis Vissengids App, heel eenvoudig geworden (www.nederlandsevisser.nl). Hiermee is er dus een potentieel grote bron aan waarnemingen beschikbaar. Om hier gebruik van te maken werd in 2007 het project Hengelvangstregistratie of HVR gestart. Tot voor kort bestond dit uit een website waar zowel vereni-

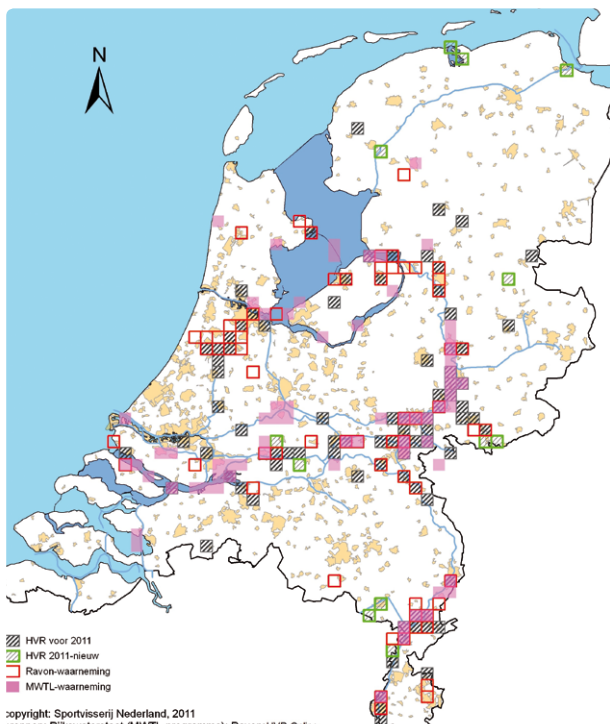
MijnVismaat: dé app voor hengelvangstregistraties.

gingen als individuele sportvissers een vangstenlogboek konden aanmaken en hun vangstgegevens konden analyseren. Tussen 2007 en 2011 werden op deze manier ruim een half miljoen visvangsten ingevoerd. De gegevens hieruit zijn binnen Sportvisserij Nederland en de bijbehorende federaties breed toegepast in diverse projecten en bij beleidsvoering. Zo worden de soort verspreidingsgegevens al van het begin af aan gebruikt voor VisAtlassen en is de opmars van exotische grondels beter in kaart gebracht voor het project Signalering Invasieve Exoten.

Mijn vismaat

Dit jaar wordt de hengeltangregistratie in een nieuw jasje gestoken waarbij gebruiksvriendelijkheid voor de deelnemende sportvissers voorop staat. Met een nieuwe app en bijbehorende online community genaamd MijnVISmaat (www.mijnvismaat.nl), hebben sportvissers de mogelijkheid hun vangsten al aan de waterkant met smartphones of tablets te registreren en een eigen persoonlijk vangstenlogboek te creëren. Niet alleen informatie over vissoort, tijd en locatie van de vangst kunnen worden opgeslagen, maar ook aanvullende gegevens zoals gewicht, gebruikt aas, diepte, of zelfs foto's en video's van de vangst. De vangsten kunnen direct worden gedeeld via Facebook, Hyves en Twitter.

Door gebruiker en gebruiksprijs centraal te stellen en de inzet van social media, kan het registreren van hengeltanggegevens effectiever onder de aandacht van een groot publiek worden gebracht en uiteindelijk tot een nog grotere participatie leiden. **V**

Gebruik van hengeltangregistraties geeft een completer beeld van de meervalverspreiding in Nederland.

Exoten als de roofblei werden het eerst door sportvissers waargenomen.